

Jelenségnaptár

1999. december (JD 2451 514–544)

A bolygók láthatósága

Merkúr. A hónap első napjaiban láthatósága tovább javul. 3-án éri el legnagyobb nyugati kitérését, 20°-ra a Naptól, s ekkor majd két órával kel központi csillagunk előtt. Később láthatósága lassan romlik, a hónap közepén másfél, a végén már csak háromnegyed órával kel a Nap előtt.

Vénusz. A hó elején négy, a végén három és egy-negyed órával kel a Nap előtt. A hónap végén átmé-
rője 15", csökkenő, fázisa 0,75, növekvő.

Mars. Egész hónapban négy órával a Nap után nyugszik, így az esti, délnyugati égen látható a Bak csillagképben.

Jupiter. A hó elején három, a végén másfél órával éjfél után nyugszik, az éjszaka nagyobb felében látható a Halakban.

Szaturnusz. A hajnali órákban nyugszik, az éjszaka nagyobb felében megfigyelhető a Kos csillagképben.

Uránusz, Neptunusz. Az esti órákban nyugszanak, közvetlenül napnyugta után láthatók a Bak csillag-
képben.

Mély-ég ajánlat

A Per-ikerhalmaz környéke és a Taurus objektumai.

Beküldés: dec. 6-ig.

A Monoceros objektumai. Beküldés: jan. 6-ig.

Holdfázisok

07. 22:32 UT	Újhold
16. 00:50 UT	Első negyed
22. 17:31 UT	Telehold
29. 14:04 UT	Utolsó negyed

Mira és SRA maximumok

01. IT Gem	11,5	VA 16
02. WX Cyg	9,7	VA 5
02. U Ori	6,3	VA 1
03. U Cas	8,4	VA 5
04. DD Cyg	10,5	VA 12
05. TW Per	10,6	VA 14
06. R Equ	9,6	VA 16
07. T UMa	7,7	VA 11
08. SX And	8,7	VA 14
12. RV Her	10,1	VA 6
13. S UMi	8,4	VA 3
14. FX Mon	11,0	VA 13
16. U Cet	7,5	VA 6
17. Z Aql	9,0	VA 11
18. S CMi	7,5	VA 3
20. SX Eri	9,5	VA 14
22. RS Her	7,9	VA 6
24. CN Cyg	7,3	VA 10
26. X Aql	8,9	VA 15
28. V CMi	8,7	VA 13
29. U LMi	10,8	VA 9
31. χ Cyg	5,2	VA 7

Kettőscsillag észlelési ajánlat: Cassiopeia

λ Cas	00318+5431	5,5+ 5,8	0,6	191	2000	bin.
6 Cas	23489+6213	5,7+ 8,2	1,6	194	1974	AB
		10,7	62,4	309	1912	AC
σ Cas	23589+5545	5,0+ 7,1	3,1	327	1981	AB
			109,9	67	1909	AC
ψ Cas	01260+6807	5,0+ 9,4	23,2	118	1963	AC
		10,0	2,9	254	1970	CD

Beküldési határidő: december 6.

A hónap változója: R Trianguli

Decembéri ajánlatunk a Triangulum csillagkép elsőként felfedezett változócsillaga, melynek fényváltozát már a múlt században is ismerték. A β , γ és δ Tri-tól pár fokkal keletre található mira típusú változó átlagosan 270 nap alatt változik $6^m,0$ és $11^m,5$ között, azaz szerencsés esetben a szabadszemes tartományba is felfényesedhet. Novemberben előreláthatóan éppen minimuma környékén lesz, így az észlelésébe bekapcsolódók 3–4 hónap alatt igen látványos felfényesedést követhetnek végig. (Ksl)

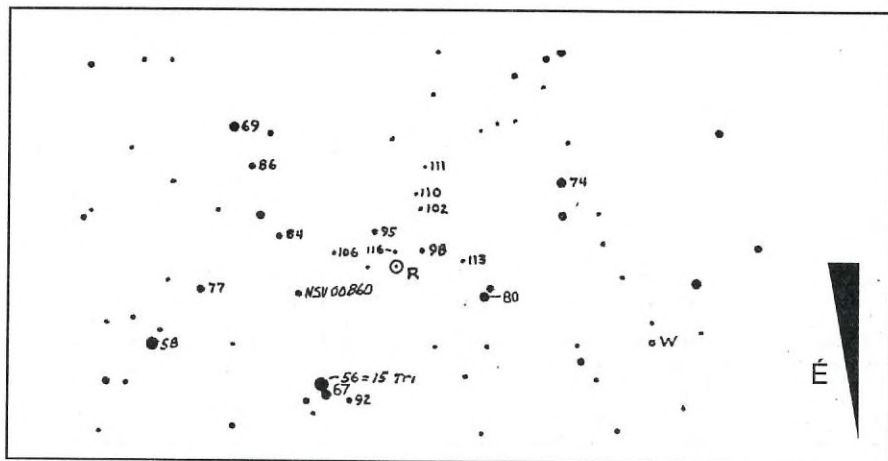
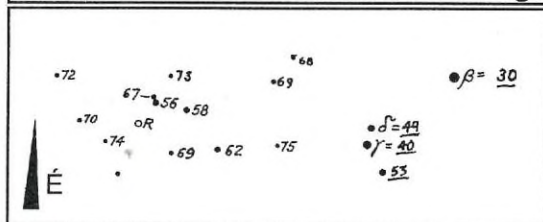
023133

R Trianguli

(1900) $02^h30^m59^s$ $+33^{\circ}49'7''$

(2000) $02^h37^m01^s$ $+34^{\circ}16'1''$

Period 266 days Magnitude 6.0 -11.5

MCSE-kiadványok a Műszaki Könyvtárban!

Felhívjuk tagjaink és az érdeklődők figyelmét, hogy újabb helyszínen kaphatók az MCSE kiadványai — csaknem a teljes kínálat (Évkönyvek, a Meteor friss számai, az Amatőr csillagászok kézikönyve és csillagásztörténeti kiadványaink).

A Műszaki Könyvtár címe: Budapest VI. ker., Liszt Ferenc tér 9.